

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка**

Факультет освітніх наук та мистецтв
Кафедра мистецтв

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри**

Стрітьєвич Т.М. _____

« _____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; 02 Культура і мистецтво
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво); 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: Середня освіта (Образотворче мистецтво); Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(назва)

Форма навчання III курс, денна
(денна, заочна)

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» для студентів спеціальностей «014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. 25 с.

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» розроблена на основі освітньо-професійної програми Середня освіта (Образотворче мистецтво) навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня: бакалавр за спеціальністю «014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)».

Розробник: Кириченко Олена Іванівна, доцент, кандидат мистецтвознавства
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
мистецької освіти

Протокол від « 26 » серпня 2025 року № _____

Завідувач кафедри:

(підпис)

Стрітьєвич Т.М
(прізвище та ініціали)

О Кириченко О. І., 2025 рік
О ЦДУ імені В. Винниченка, 2025 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	<u>Нормативна</u>	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: <u>014.12 Середня освіта</u> (Образотворче мистецтво) (шифр і назва)	Рік підготовки	
		3-й	
Семестр			
5, 6			
Загальна кількість годин – 76	Освітня програма: <u>Середня освіта</u> (Образотворче мистецтво) (шифр і назва)	Лекції	
		16 / 8 год.	
Практичні, семінарські			
14 / 4 год.			
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
16 / 18 год.		год.	
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю:			
Екзамен / Залік			

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення з ключовими питаннями розвитку образотворчого мистецтва, з термінологією та основними теоретичними поняттями в сфері мистецтвознавства та історії образотворчого мистецтва, з хронологічними етапами розвитку стилів, напрямів, течій в історії мистецтва країн Сходу, Західної Європи та України, у визначенні місця українського мистецтва у великому обсязі світової художньої культури.

Завдання: об'єднання загальних теоретичних знань з можливістю їх використання на практиці, можливістю конкретного аналізу суспільних явищ та художніх цінностей; виявлення світоглядних позицій майбутнього фахівця, його загальної культури в цілому, формування здатності використовувати ці надбання у вирішенні актуальних проблем сучасності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетенція.

ІК1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти (образотворчого мистецтва) в процесі навчання та під час професійної діяльності, проводити дослідження та здійснювати інновації, доносити власні висновки, а також уміти їх обґрунтовувати, що передбачає застосування міждисциплінарних теорій та методів.

загальні	фахові
ЗК1. Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові та освітянські цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва і науки, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство. ЗК 3. Здатність до впевненого та, водночас, критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел. ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК11. Володіння культурою мислення, що виявляється в здатності сприймати й узагальнювати інформацію відповідно до представлених цілей підготовки фахівця під час вивчення дисципліни. ЗК12. Прагнення до саморозвитку, постійного підвищення кваліфікації та майстерності. ЗК13. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання з психології, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів / вихованців, з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей.	СК16 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей. СК21 Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання. СК24 Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. СК25 Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах. СК27. Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей.

Комунікативні компетентності:

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі.
- Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

- Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 5. Формування емоційно-естетичного рівня, культури почуттів, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.

ПРН9. Уміння на теоретико-практичному рівні опановувати мистецьку спадщину, фахово орієнтуватись у сучасному світовому та вітчизняному образотворчому просторі.

ПРН10. Уміння планувати процес навчання образотворчому мистецтву у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.

ПРН15 Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на соціальні проблеми, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.

ПРН17 Схильність до сучасного художньо-творчого мислення, вміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з цифровим мистецтвом, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.

ПРН18 Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських фахівців.

Автономія і відповідальність:

- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

- Здатність аналізувати соціально та особистісне значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

- Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються

- Здатність орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, ефективно працювати в сучасному суспільстві з ринковою економікою, формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

V СЕМЕСТР. БЛОК/МОДУЛЬ I

Розділ 1. Виникнення та особливості образотворчого мистецтва

Тема 1. *Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва*

Специфіка мистецтва як виду культури та його місце в системі мистецтв, витоки та функціональна роль образотворчого мистецтва. Художник і своєрідність художньої діяльності. Художній образ, алегорія, символ. Твір мистецтва як система художніх образів. Функції мистецтва. Підходи до класифікації мистецтва. Основні види та типи мистецтв, місце образотворчого мистецтва в загальній системі мистецтв, типологія видів образотворчого мистецтва (скульптура, живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво), їх виразні засоби в створенні художнього образу. Жанрова класифікація основних видів образотворчого

мистецтва, історико-культурна динаміка видів і жанрів мистецтва, характеристика основних жанрів та їх підвидів.

Тема 2. *Архітектура як вид мистецтва. Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття*

Особливості архітектури як виду мистецтва, її роль в синтезі мистецтв і стильовому формоутворенні. Основні види та типи архітектурних споруд, основні складові будівлі. Фасад та його значення в формуванні художнього образу архітектури. Поняття «творчий метод», «художній стиль», «напрямок», «художня течія» в мистецтві. Хронологічні межі основних історичних художніх стилів.

Тема 3. *Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства*

Проблема походження мистецтва, теорії походження мистецтва (теорія «макаронів», теорія руки, теорія гри тощо). Етапи розвитку мистецтва первісного суспільства: палеоліт, мезоліт, неоліт, доба бронзи. Синкретизм як основа мистецтва первісного суспільства. Основні характеристики етапів первісного мистецтва в створенні образів тварин і людини (печерний живопис, наскальна графіка, пластика). Зародження архітектури. Типи мегалітичних споруд первісного суспільства.

Мистецтво палеоліту, неоліту та епохи міді-бронзи на території України (Мізинська стоянка, Кам'яна Могила; антропоморфні стели), особливості художньої культури Трипілля (будівництво, кераміка, орнамент). Скіфо-сарматське мистецтво на території України. Характерні риси в розвитку художньої культури скіфів, «царські» кургани скіфської знаті; специфічні риси скіфського «звіриного стилю». Сарматське мистецтво – наслідування художніх традицій скіфів і утворення самобутнього так званого нового звіриного поліхромно-інкрустаційного стилю.

Розділ 2. Мистецтво Стародавнього Сходу

Тема 1. *Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет*

Специфіка мистецтва східних цивілізацій. Вплив географічних умов на зміст художніх характеристик архітектурних споруд, скульптури та живопису Двиріччя і Стародавнього Єгипту. Характерні ознаки мистецтва Двиріччя (Шумеро-Аккадський, Ассирійський, Вавилонський періоди). Мистецтво Давнього Єгипту – класична модель канонічної культури. Основні етапи розвитку мистецтва Єгипту (Давнє, Середнє, Нове та Пізнє царства). Релігійні уявлення давніх єгиптян та їх відображення в мистецтві. Пантеон богів. Роль культу смерті в формуванні змісту і форм мистецтва, значення канону в створенні художньої програми єгипетського мистецтва. Єдність архітектури і скульптури. Скульптурний портрет та його специфіка. Живопис Давнього Єгипту.

Розділ 3. Мистецтво Античного світу

Тема 1. *Античне мистецтво Давньої Греції*

Поняття «античність». Основні етапи розвитку образотворчого мистецтва античності. Крито-мікенська культура як важлива ланка в мистецтві Стародавнього світу. Специфіка грецької цивілізації. Періодизація мистецтва Стародавньої Греції: гомеровський період, періоди архаїки, класики та еллінізму. Роль міфології в світосприйнятті давніх греків і художньому світобаченні. Міфологія як основа античного мистецтва. Образ людини в античному мистецтві та його еволюція (боги, куриси, кори, атлети, герої). Ідеал калокагатії, пошуки ідеального канону в створенні гармонійного образу людини. Домінанта пластичного бачення світу в мистецтві Давньої Греції. Ордерна система грецької архітектури, її співмірність людині, основні типи будівель і споруд давньогрецької архітектури.

Тема 2. *Античне мистецтво етрусків та Стародавнього Риму*

Особливості та періодизація розвитку мистецтва Стародавнього Риму. Мистецтво етрусків: міфологічні уявлення, поховальна скульптура, скульптурні образи богів. Специфіка сприйняття давньогрецького мистецтва в художній культурі Стародавнього Риму. Пафос практичності в мистецтві Стародавнього Риму. Характерні риси мистецтва Республіканського Риму, Принципату Августа та періоду Римської імперії. Типологія римського скульптурного портрету, формування технічних прийомів у досягненні виразності образу людини. Архітектурні та інженерні споруди Стародавнього Риму.

Розвиток античної культури і мистецтва на теренах України IV - VI ст. до н.е., специфіка виникнення колоніальних міст-полісів у Причорномор'ї. Мистецтво причорноморських античних міст-колоній: Боспор, Херсонес, Ольвія. Мистецтво Таврії. Храми, скульптура, теракотові танагрські статуетки. Традиції античного мистецтва на теренах України.

Розділ 4. Мистецтво Середньовічної Європи та Київської Русі

Тема 1. *Мистецтво європейського Середньовіччя*

Поняття «Середньовіччя» в контексті розвитку європейського мистецтва. Основні етапи розвитку мистецтва західноєвропейського середньовіччя доби переселення народів. Сакральний характер середньовічної культури, домінуюче положення релігійного мистецтва. Мистецтво романського стилю, основні типи архітектурних споруд. Книжкова мініатюра епохи Каролінгів. Періодизація й специфічні риси готичного мистецтва. Символіка художнього образу готичного собору, собор як зразок утворення синтезу мистецтв: роль і місце скульптурного оздоблення, художнє значення мистецтва вітражу.

Етапи розвитку візантійського мистецтва та специфіка візантійської художньої системи.. Модель світу в візантійському мистецтві, символіка і принципи синтезу мистецтв в православному храмі. Утворення іконографії православного мистецтва.

Тема 2. *Мистецтво Київської Русі*

Мистецтво стародавніх слов'ян та народне мистецтво українців. Розселення слов'ян в VI – X ст. Виникнення східнослов'янської народності. Відображення світогляду слов'ян у міфологічних образах. Роль торгівельно-культурних і політичних зв'язків з Візантією. Зародження християнства. Мистецтво Київської Русі (IX – XII ст.). Софія Київська (1017 - 1027) як відображення моделі світу та релігійних уявлень Київської Русі; використання різноякісних просторових чинників у вирішенні храмового інтер'єру. Типологічна спільність храмової архітектури, монументальної мозаїки і фрески, іконопису в синтезі літургійного дійства. Розвиток типів православного храму на Русі. Малярство Київської Русі, основні іконографічні типи в іконописі.

VI СЕМЕСТР. БЛОК/МОДУЛЬ II

Розділ 1. Мистецтво епохи Відродження

Тема 1. *Мистецтво італійського Відродження*

Визначення понять «Відродження», «Ренесанс», історичного ходу ренесансної культури Схід-Захід. Специфіка періодизації італійського Відродження, характеристика умов формування гуманістичних процесів та їх відображення в розвитку образотворчого мистецтва та архітектури. Зміни уявлень про простір і час під впливом наукових відкриттів. Проблеми простору, композиції, світла, кольору в основних школах живопису італійського Відродження (Флоренція, Рим, Венеція). Людина в мистецтві італійського Ренесансу. Антропоцентризм художньої картини світу. Ренесансний універсалізм особистості, його прояви в творчості Л. да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Тиціана. Ренесансний синтез мистецтв: розвиток архітектури, скульптури, графіки та ужиткового мистецтва.

Тема 2. *Мистецтво Північного Відродження*

Специфіка та хронологічні межі Північного Відродження. Ускладненість світосприйняття майстрами Північної Європи. Відображення народних традицій в мистецтві Північного Відродження. Людина в мистецтві Північного Ренесансу в порівнянні з розумінням образу людини в італійському Відродженні. Шляхи засвоєння новітніх принципів зображення людини в Нідерландах (Я. ван Ейк, І.Босх, П.Брейгель Ст.), Німеччині (А.Дюрер, Г.Гольбейн, Л.Кранах), Франції (Ж.Клуе), Іспанії (Ель Греко). Ман'єризм як завершальний етап епохи Відродження.

Розділ 2. Мистецтво Європи XVII – XVIII ст.

Тема 1. *Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм*

Характеристика епохи Нового часу. Формування ранньобуржуазної культури. Переворот в сфері природничих наук. Особливості змін світогляду людини, драматизм світосприйняття, вплив нового світогляду на мистецтво. Ієрархія системи жанрів образотворчого мистецтва в XVII ст.: «високі» та «низькі» жанри. Стильові проявлення епохи. Стель бароко, його основні художні риси в творчості італійських художників (А.Карраччі, Л.Берніні, М.Караваджо), художників Фландрії (П.П.Рубенс, А. Ван Дейк, Я.Йорданс, Ф.Снейдерс), Голландії («малі голландці», Я.Вермеєр, Рембрандт), Іспанії (Д.Веласкес, Б.Е.Мурільо). Реалістичні риси в творчості видатних митців епохи різних країн; французька школа «живописної реальності». Стель класицизм в творчості французьких художників (Н.Пуссен, К.Лоррен).

Тема 2. *Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм*

Специфіка європейського мистецтва першої половини XVIII ст. як «галантного сторіччя». Формування стилю рококо у французькому мистецтві. Особливості архітектурних споруд нового стилю (готель Субіс у Парижі). Основні представники рококо в живописі (А.Ватто, Ф.Буше, О.Фрагонар). Становлення світоглядних уявлень і художньої картини світу Просвітництва. Основні стилі та напрями в мистецтві Просвітництва. Епоха Просвітництва в Англії та Франції, відображення її ідеалів в мистецтві класицизму, творчість Ж.-Л.Давіда. Просвітницький реалізм Ж.-Б.С.Шардена. Елементи сентименталізму в мистецтві епохи Просвітництва. Творчість Ж.-Б.Греза у Франції. Елементи класицизму та сентименталізму у Т.Гейнсборо, Дж.Рейнолдса – засновників англійського портрету.

Тема 2. *Українське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм*

Специфічні умови переходу України до культури світського типу. Формування нової культури європейського зразка. Поява авторства в мистецтві. Специфіка існування стилів бароко та рококо: архітектурні споруди Ф.Б.Растреллі в Києві. Стель класицизм в українських містах, його проявлення в архітектурі, живописі Києва, Лівобережжя, Слобожанщини, Одеси. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі. Специфіка формування в Україні нової культури європейського зразка, особливості розвитку українського мистецтва. Стилї бароко та рококо в архітектурі (творчість Ф.Б.Растреллі в Києві). Просвітництво, класицизм і сентименталізм, їх проявлення в архітектурі Києва, Лівобережжя, Слобожанщини, Одеси, в живописі України. Архітектура, скульптура та живопис Львова, специфіка розвитку окремих видів мистецтва (меморіальна скульптура), стильовий синтез у львівському міському середовищі. Паркове мистецтво в Україні (Софійський парк в Умані).

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок/Модуль 1												
Розділ 1. Виникнення та особливості образотворчого мистецтва												
Тема 1. <i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	5	2	1			2						
Тема 2. <i>Архітектура як вид мистецтва. Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття</i>	5	2	1			2						
Тема 3. <i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	6	2	2			2						
Разом за розділом 1	16	6	4			6						
Розділ 2. Мистецтво Стародавнього Сходу												
Тема 1. <i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	6	2	2			2						
Разом за розділом 2	6	2	2			2						
Розділ 3. Мистецтво Античного світу												
Тема 1. <i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	6	2	2			2						
Тема 2. <i>Античне мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	6	2	2			2						
Разом за розділом 3	12	4	4			4						
Розділ 4. Мистецтво Середньовічної Європи та Київської Русі												
Тема 1. <i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	6	2	2			2						

Тема 2. <i>Мистецтво Київської Русі</i>	6	2	2			2						
Разом за розділом 4	12	4	4			4						
Разом у семестрі I	46	16	14			16						
Блок/Модуль 2												
Розділ 1. Мистецтво епохи Відродження												
Тема 1. <i>Мистецтво італійського Відродження</i>	7	2	1			4						
Тема 2. <i>Мистецтво Північного Відродження</i>	7	2	1			4						
Разом за розділом 1	14	4	2			8						
Розділ 2. Мистецтво Європи і України XVII – XVIII ст.												
Тема 1. <i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	7	2	1			4						
Тема 2. <i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	4	1	1			2						
Тема 3. <i>Українське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	5	1				4						
Разом за розділом 2	16	4	2			10						
Разом у семестрі II	30	8	4			18						
Усього годин	76	24	18			34						
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	2
2	<i>Архітектура як вид мистецтва. Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття</i>	2

3	<i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	2
4	<i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	2
5	<i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	2
6	<i>Античне мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	2
7	<i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	2
8	<i>Мистецтво Київської Русі</i>	2
9	<i>Мистецтво італійського Відродження</i>	2
10	<i>Мистецтво Північного Відродження</i>	2
11	<i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	2
12	<i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	1
13	<i>Українське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	1
	Разом	24

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Разом	

4.2. Темі семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Мистецтво в системі культури. Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва</i>	1
2	<i>Архітектура як вид мистецтва. Стили, напрями і течії в історії мистецтва: основні поняття</i>	1
3	<i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	2
4	<i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	2
5	<i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	2
6	<i>Античне мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	2
7	<i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	2
8	<i>Мистецтво Київської Русі</i>	2
9	<i>Мистецтво італійського Відродження</i>	1
10	<i>Мистецтво Північного Відродження</i>	1
11	<i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	1

12	<i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	1
13	<i>Українське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	
	Разом	18

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Походження мистецтва, особливості мистецтва первісного суспільства</i>	6
2	<i>Мистецтво східних цивілізацій: Межиріччя (Месопотамія), Стародавній Єгипет</i>	6
3	<i>Античне мистецтво Давньої Греції</i>	6
4	<i>Античне мистецтво етрусків та Стародавнього Риму</i>	6
5	<i>Мистецтво європейського Середньовіччя</i>	6
6	<i>Мистецтво Київської Русі після хрещення.</i>	8
7	<i>Мистецтво італійського Відродження</i>	2
8	<i>Мистецтво Північного Відродження</i>	2
9	<i>Європейське мистецтво XVII ст.: бароко і класицизм</i>	2
10	<i>Європейське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	2
11	<i>Українське мистецтво XVIII ст.: рококо і класицизм</i>	2
	Разом	48

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є* перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю є* перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмних питань для самоконтролю:

Модуль І. Питання до екзамену

1. Характеристика основних періодів та особливостей розвитку мистецтва первісного суспільства.
2. Анімалістичний жанр печерного живопису первісного суспільства та його художні особливості.
3. Специфіка зображення людини у мистецтві первісного суспільства.
4. Особливості петрогліфів як зображення і як протопісменності.
5. Характеристика розвитку мистецтва Межіріччя.
6. Скульптурні зображення та архітектура Шумеро-Аккадського періоду.
7. Специфіка рельєфних зображень в асирійському мистецтві.
8. Нововавілонське мистецтво архітектури і скульптури.
9. Хронологічні етапи розвитку мистецтва Давнього Єгипту та художні особливості мистецтва на кожному етапі.
10. Вплив канону на архітектуру і скульптуру Давнього Єгипту.
11. Період Амарни та специфіка мистецтва даного періоду розвитку Давнього Єгипту.
12. Основні етапи розвитку мистецтва Античної Греції та їхні художньо-естетичні особливості.
13. Давньогрецький архітектурний ордер, його види і значення для світової архітектури.
14. Типи храмової архітектури Давньої Греції.
15. Скульптура Давньої Греції та її особливості.
16. Характеристика типів скульптурного портрету Стародавнього Риму.
17. Основні види та специфічні риси архітектурних споруд Стародавнього Риму.
18. Романський стиль у мистецтві середньовічної Європи.
19. Основні періоди та художні особливості мистецтва французької готики.
20. Специфіка готичних храмів Німеччини.
21. Специфіка пам'яток первісного мистецтва пізнього палеоліту з Мізинської стоянки.
22. Унікальність скельних зображень Кам'яної Могили.

23. Особливості орнаменту розписної кераміки Трипілья.
24. Будівництво Трипілья та характерні риси житлових будинків.
25. Художня специфіка «звіриного стилю» в скіфському мистецтві.
26. Кам'яні антропоморфні стели та їхні особливості.
27. Специфіка матеріально-художньої культури давніх слов'ян на теренах України.
28. Храм Софії Константинопольської та його художньо-естетичні особливості.
29. Формування православної іконографії Христа у Візантійський період.
30. Іконографічні типи Богоматері Візантійського періоду.
31. Символіка архітектурної споруди Софії Київської.
32. Фрески та мозаїки Софії Київської періоду Давньої Русі
33. Особливості синтезу православного храму періоду Київської Русі (на прикладі церкви Параскеви П'ятниці у Чернігові).
34. Специфіка канону та іконографічні типи іконопису періоду Київської Русі.
35. Архітектурні особливості
36. Давньоруська книжкова мініатюра та її характерні риси.
37. Еволюція форми української дерев'яної церкви та її основні типи.
38. Оборонне зодчество України періоду Середньовіччя.
39. Християнський канон у мистецтві ікони та його варіації в пізній українській іконі.
40. Унікальність дерев'яних українських іконостасів (на прикладі церкви у Сорочинцях).

+ співбесіда за репродукцією (3-тє питання екзаменаційного білету):

Модуль II. Питання до заліку

1. Творчі пошуки митців Раннього італійського Відродження (Джотто, Брунеллески, Донателло).
2. Творчі пошуки митців Раннього італійського Відродження (Мантенья, Мазаччо, Боттічеллі).
3. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Леонардо да Вінчі.
4. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Рафаеля.
5. Творчість майстра Високого Відродження в Італії Мікеланджело.
6. Специфіка пізнього Відродження в Італії: венеціанська школа живопису (Джорджоне, Тіціан, Тінторетто).
7. Ман'єризм у мистецтві Італії та його художня специфіка.
8. Характерні особливості Північного Відродження в Нідерландах (Я. Ван Ейк, Рогір Ван дер Вейден).
9. Характерні особливості Північного Відродження в Нідерландах (І.Босх, П.Брейгель Ст.).
10. Специфіка Північного Відродження в Німеччині (М.Грюневальд, А.Дюрер, Г.Гольбейн Мол., Л.Кранах Ст.).
11. Особливості Північного Відродження у Франції (брати Лімбурги, Ф.Клуе і розвиток рисованого портрету).
12. Специфіка Північного Відродження в Іспанії (Ель Греко).
13. Творчість видатних майстрів італійського бароко Л.Берніні та Караваджо.
14. Творчість майстрів фламандського бароко А.Ван Дейка і П.П.Рубенса.
15. Специфічні риси та жанрова специфіка творчості «малих голландців».
16. Творчість видатних голландських майстрів Я.Вермеєра та Рембрандта.
17. Стиль класицизм у французькому мистецтві XVII ст. (К.Лоррен, Н.Пуссен).
18. Барокові та реалістичні риси в творчості Д.Веласкеса.
19. Специфіка стилю рококо в образотворчому мистецтві Франції.
20. Стиль класицизм в образотворчому мистецтві Франції XVIII ст.
21. Специфіка проявлення ренесансних рис в архітектурних спорудах міста Львова.

22. Національна своєрідність козацького бароко в храмовій та світській архітектурі України.
23. Специфіка козацького парадного портрету.
24. Площа Ринок у Львові: архітектурні споруди та скульптурне оздоблення.
25. Стильові особливості храму Св. Юра у Львові.
26. Меморіальна львівська скульптура XVI – XVIII ст.
27. Характеристика творчості скульптора Й. Г. Пінзеля.
28. Храмовий живопис Західної України періоду Ренесансу та бароко.
29. Храмові споруди Києва періоду бароко.
30. Творчість майстрів київської граверної школи.
31. Творчість архітектора Ф.Б.Растреллі в Києві.
32. Архітектура класицизму XVIII ст. в українських містах.
33. Паркове мистецтво (Поділля, Волинь, «Софіївка» в Умані).
34. Львівські художники періоду класицизму (О. Білявський, В. Береза, Л. Долинський).
35. Специфіка стилю рококо в архітектурі країн Західної Європи.
36. Особливості архітектури класицизму XVIII ст. у країнах Західної Європи.
37. Портретне мистецтво Англії XVIII ст.
38. Принципи європейської архітектури класицизму XVIII ст.
39. Специфіка стилю рококо в архітектурі Франції XVIII ст.
40. Традиції архітектури італійського Відродження в європейській архітектурі XVIII ст.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти Для заліку

Блок/Модуль I

Поточне тестування та самостійна робота								МКР	Разом
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3							
Розділ 4									
Т 1	Т 2	Т 3		Т 4	Т5	Т6			
5 - 15	5 - 15	5 - 15		5 - 15	5 - 15	5 - 15		5-10	35-100

Блок/Модуль II

Поточне тестування та самостійна робота									Екз.	Разом
Розділ 1		Розділ 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т5					5-40	40 - 100
7 - 12	7 - 12	7 - 12	7 - 12	7 - 12						

T1, T2 ... – теми розділів/змістових модулів.

За виконання курсового проєкту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 50	до 10	до 40	100

Розподіл балів, які отримують студенти за виконання окремих завдань

Тема	Пр.	Сам. роб.	Завдання	Бали	Сума
			Блок/модуль I		
T 1	1	1	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
T 2	2	2	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
T 3	3	3	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
T 4	4	4	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
T 5	5	5	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
T 6	6	6	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі. 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається в темі. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 7 1 - 5 1 - 3	5 - 15
МКР			МКР	5 - 10	5 - 10
			Разом		35 - 100
			Блок/модуль II		
T 1	1	1	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 5 3 - 4 1 - 3	7 - 12

T 2	2	2	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 5 3 - 4 1 - 3	7 - 12
T 3	3	3	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 5 3 - 4 1 - 3	7 - 12
T 4	4	4	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 5 3 - 4 1 - 3	7 - 12
T5	5	5	1. Аналіз основних проблем мистецтва періоду, що розглядається в темі 2. Аналіз художніх пам'ятників періоду, що розглядається. 3. Словник термінів до теми заняття.	3 - 5 3 - 4 1 - 3	7 - 12
			СУМА ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ	35 - 60	35 - 60
Екз.			Екзамен	5 - 40	5 - 40
			РАЗОМ	40 - 100	40 - 100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання практичних завдань

1. Поточне оцінювання здійснюється протягом всього семестру в процесі виконання завдань на практичних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять або при бажанні підвищити попереднє оцінювання).

5 – 7 б. - студент отримує в тому випадку, якщо він продемонстрував досконале знання та розуміння понятійного апарату з теми заняття, вільне оперування класифікаціями видів та жанрів образотворчого мистецтва, поняттям стилю та напрямку мистецтва, відповідь на поставлені до самостійного осмислення питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

3 – 4 б. - виставляється за відповідь, яка майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 2 б. – виставляється за неповну, фрагментарну відповідь. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, у відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише окремі

знання у новій навчальній ситуації. У тексті і відповіді на питання наявні фактичні та мовленнєві помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені поняття з теми, дає відповідь у формі висловлювання (судження), крім того відповідь має не самостійний характер і грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Історії образотворчого мистецтва» в процесі виконання самостійних завдань

До самостійного опрацювання кожної теми надається певна кількість годин. Оцінки за самостійну роботу виставляється за результатами виконання окремих завдань за шкалою від 1 до 10 б.

3 – 4 б. - студент отримує в тому випадку, якщо матеріал, що був підготовлений самостійно (зокрема написаний реферат за обраною темою, самостійно описані та проаналізовані художні твори, виконаний словник термінів, самостійно заповнена графа хронологічної таблиці), має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами творчого осмислення матеріалу, вміє аналізувати твори образотворчого мистецтва, послідовно і логічно виявити основні якості художнього твору, має гарний стиль викладання своїх думок щодо обраного ним твору для опису.

2 – 3 б. - виставляється за завдання, які виконані у повному обсязі, мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер, понятійна основа базується на обраній класифікації, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу, недостатньо вираженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями з теми, може застосувати їх у новій навчальній ситуації. У певних завданнях трапляються окремі неточності, аналіз твору проведено без проявлення яскравих творчих здібностей.

1 – 2 б. – виставляється за виконання завдань у неповному обсязі. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер, вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру, відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Аналіз обраного для опису твору має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, порушена послідовність розгляду твору. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У тексті реферату та аналізі і описі творів, а також у заповненій хронологічній таблиці наявні фактичні помилки.

0 б. - якщо студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності та оперує лише загальними фразами, відтворює лише окремі фрагменти, переглядає лише розрізнені поняття з теми, аналізує твори неглибоко, аналіз не має самостійного характеру, у заповненій хронологічній таблиці є грубі фактичні помилки.

Таблиця критеріїв оцінювання

Фахові компетентності	Показники	Бали
1. СК16 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.	<u>Знання:</u> 1. Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток. 2. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. <u>Уміння:</u> 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик. 3. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.	1 – 4 1 – 4 1 – 5 1 - 5
2. СК21 Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати	<u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Здатність характеризувати та визначати	1 – 4 1 – 4

кінцеву реставраційного втручання.	мету приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. 3. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід	1 – 3 1 – 5 1 - 5
3. СК24 Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	<u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва. 3. Здатність характеризувати та визначати належність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям,	1 – 4 1 – 4 1 – 5 1 – 5

		вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.	1 - 5
4.СК25	Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.	<u>Знання:</u> 1. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. 2. Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення. 3. Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва. 4. Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи. 5. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у	1 – 4 1 – 4 1 – 4 1 – 5 1 – 3 1 – 5 1 – 5

	професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.	
5. СК27. Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей.	<u>Знання:</u> 1. Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел. 2. Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури. <u>Уміння:</u> 1. Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел. 2. Вміння орієнтуватися в сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.	1 – 3 1 – 4 1 – 5 1 - 4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Баженов О.Л. Історія первісного суспільства: навчально-методичний посібник для студентів історичного факультету денної форми навчання. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2014. 296 с.
2. Великие художники: их жизнь, вдохновение и творчество. Київ: ООО «Иглмосс Юкрейн», 2003 (Серія альбомів).
3. Єрошкіна О. О. Епоха класицизму: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2011. 187 с.
4. Історія української архітектури / Ю.С.Асєєв, В.В.Вечерський, О.М.Годованук та ін.; За ред. В.І.Тимофієнка. Київ: Техніка, 2003. 472 с.
5. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. У 3 ч. Львів, 2003 – 2005: Ч.І. 256 с., Ч.ІІ. 268 с.
6. Кримський С. Софія Київська: Ефект високого неба. Україна Incognita. Київ, 2002
7. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. Київ: Дніпро, 2001. 446 с.

Допоміжна

1. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII - XVIII століть. Київ: Мистецтво, 1981. 159 с.
2. Кримський С. Менталітет українського бароко. *Розбудова держави*. 1999. № 7-12. С. 126-135
3. Ничкало С.А. Мистецтвознавство: короткий тлумачний словник. Київ: Либідь, 1999. 207 с.
4. Овсійчук В.А. Українське мистецтво XIV – першої половини XVIII століття. Київ: Оберіг, 1985. 269 с.
5. Степовик Д. Історія української ікони X - XX століть. Київ: Либідь, 1996. 436 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Силабус з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва».

2. Презентації лекцій (в електронному варіанті).
3. Кириченко О.І. Методичні рекомендації до самостійних робіт з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» (ОК11) для студентів мистецького факультету за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2018. 43 с.

Наукові статті канд. мистецтвознавства О.І. Кириченко

1. Міждисциплінарний підхід до аналізу художніх творів у навчальному процесі майбутніх учителів образотворчого мистецтва. *Наукові записки*. Ред. кол.: В.В.Радул, В.А. Кушнір та ін. Випуск 139. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2015. 316 с. С. 69-73
3. Кириченко О. Категорія художнього образу як проблема естетичного освоєння світу в процесі творчої діяльності студентів художньо-графічного відділення. *Наукові записки*. Ред. кол.: В.Ф.Черкасов, В.В.Радул, Н.С. Савченко та ін. Випуск 144. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2016. 298 с. С. 32-37

5.3. Інформаційні ресурси

1. Британська галерея Тейт. Лондон (колекція). URL: <https://gallerix.ru/album/Tate>
2. Ватиканські музеї. URL: <http://www.christusrex.org/www1/vaticano/0-Musei.html>
3. Галерея Уффіці. Флоренція. URL: http://muzei-mira.com/muzei_italii/49-galereya-uffici-vo-florencii.html
4. Державні музеї, Берлін. URL: <http://www.smb.museum/museen-und-einrichtungen.html>
5. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XV – XVIII ст. Київ: Наукова думка, 1983. 180 с. URL: http://shron.chtyvo.org.ua/Zholtovskyi_Pavlo/Khudozhnie_zhyttia_na_Ukraini_v_XVI-XVIII_st.pdf
6. Національна галерея. URL: <http://www.kmm.com.ua/>
7. Культура і мистецтво Давнього Єгипту. URL: <http://www.egyptolog.ru/iskusstvo/iskusstvo.htm>
8. Лувр. Париж. URL: <http://louvre.historic.ru/>
9. Мистецтво первісного суспільства. URL: <http://www.kemsu.ru/rus/preart-diff.html>
10. Музей Д'Орсе. Париж. URL: <http://www.vparis.net/kvartal-sen-zhermen/muzej-orse-v-parizhe-mus-e-d-orsay.html>
11. Музей Метрополітен, Нью-Йорк. URL: <http://gallerix.ru/album/Met>
12. Музей Прадо. Мадрид. URL: <http://nearyou.ru/0prado/0prado.html>
13. Національна галерея мистецтв. Вашингтон (колекція). URL: <http://gallerix.ru/album/NGA>
14. Первісна культура. URL: <http://ellib.org.ua/books/files/culture/ukrinterncul/p4.html>
15. Рейксмузеум, Амстердам. URL: http://muzei-mira.com/muzei_gollandii/73-reyksmuzeum-v-amsterdam.html

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (схвалене вченою радою університету, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022; протокол № 7 від 05.02.2024 р.).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність,

організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. Формат бланка – А4 (210' 297 мм).